

Znak:
KD.5140.6.6.2024.RSJ53

Data:
2024-06-10

Obiekt: krajobraz kulturowy pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r. - położony w obrębach ewidencyjnych: Kolonia Cześniki (gm. Sitno) oraz Wolica Śniatycka i Antoniówka Komarowska (gm. Komarów Osada) w powiecie zamojskim

Sprawa: postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości woj. lubelskiego - uzupełnienie materiału dowodowego (art. 84 Kpa) w prowadzonym postępowaniu administracyjnym w sprawie wpisu do rejestru zabytków (opinia NID)

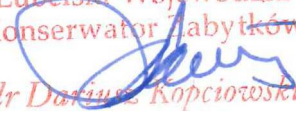
W związku ze złożonymi jednocześnie dwoma wnioskami organizacji społecznej, tj. Stowarzyszenia „Bitwa pod Komarowem” (zał. 1 i 2), Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków postanowieniem z datą 8 kwietnia 2024 r., znak: KD.5140.6.6.2024, wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru zabytków województwa lubelskiego krajobrazu kulturowego pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r., tj. obszaru w granicach oznaczonych na szkicu stanowiącym integralną część opinii eksperckiej Narodowego Instytutu Dziedzictwa z 28 września 2020 r., znak: DSK.5111.13.2020.EP, który obejmuje nieruchomości zarejestrowane w ewidencji gruntów i budynków powiatu zamojskiego jako działki, położone w obrębach ewidencyjnych Kolonia Cześniki (gm. Sitno) oraz Wolica Śniatycka i Antoniówka Komarowska (gm. Komarów Osada) w powiecie zamojskim (zał. 5). Objęty w/w postępowaniem obszar był w 2020 r. przedmiotem rozpoznania Narodowego Instytutu Dziedzictwa – Pracowni Terenowej w Lublinie. Opracowane wówczas dwie opinie znak: DSK.5111.13.2020.EP, z datą 18 września 2020 r. oraz z datą 28 grudnia 2020 r. (uzupełnienie wcześniejszej opinii), wskazywały przesłanki do wpisu do rejestru zabytków tego obszaru i propozycje zakresu jego ochrony (m.in. jako parku kulturowego, powołanego w drodze uchwały właściwej gminy zgodnie z art. 16 i art. 17 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Prowadzone aktualnie przez LWKZ postępowanie administracyjne zostało wszczęte w trybie art. 31 §1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, co oznacza, że LWKZ był zobowiązany do wszczęcia postępowania w zgodnie z żądaniem organizacji społecznej i dokonania oceny zasadności tego żądania dopiero na etapie rozstrzygnięcia kończącego czynności administracyjne w tej sprawie, a jednocześnie postępowanie prowadzone w tym trybie nie wymagało uprzedniej zgody stron, ani wcześniejszych ustaleń z nimi co do warunków wszczęcia oraz przedmiotu i zakresu tego postępowania. Mając na uwadze zgłoszone dotychczas wątpliwości stron, czy obszar wskazany w postanowieniu LWKZ z dnia 8 kwietnia 2024 r., znak: KD.5140.6.6.2024 (lub jego część) odpowiada definicji zabytku nieruchomego rozumianego zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. a oraz art. 3 pkt 14 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jako krajobraz kulturowy, a także czy obszar ten posiada wartości zabytkowe wymagające ochrony prawnej ze względu na interes społeczny – LWKZ widzi jednak potrzebę pozyskania niezależnej opinii eksperckiej w tym zakresie. Ponadto, większość ogólnodostępnych publikacji dotyczących wydarzeń związanych z bitwą z 31 sierpnia 1920 r. wskazuje na potrzebę ochrony tego obszaru przede wszystkim ze względu na wartości historyczne,

nie precyzując konkretnych wartości które są przesłanką do uznania tego obszaru za krajobraz kulturowy w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Należy wspomnieć, że bitwa pod Komarowem z 1920 r. była tematem licznych opracowań – począwszy od „Księgi Jazdy Polskiej” z 1938 r., aż po ostatnie monografie: P. Krukowski, „Bitwa Zamojska 1920. Zamość – Komarów – Hrubieszów” z 2018; A. Wojda, „W blasku zachodzącego słońca. Bitwa pod Komarowem 1920 roku” z 2022 r.

Ze względu na powyższe – Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków zwraca się z prośbą o opracowanie opinii w następującym zakresie:

„Rozpoznanie, czy obszar krajobrazu kulturowego pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r., którego granice zostały określone w postanowieniu LWKZ z dnia 8 kwietnia 2024 r., znak: KD.5140.6.6.2024 (lub jego część) odpowiada definicji zabytku nieruchomego rozumianego zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. a oraz art. 3 pkt 14 ustawy o ochronie zabytków jako krajobraz kulturowy, a także czy posiada on wartości zabytkowe wymagające ochrony prawnej ze względu na interes społeczny (wraz z analizą przestrzenno-krajobrazową tego obszaru oraz wskazaniem konkretnych przesłanek uzasadniających potrzebę ochrony konserwatorskiej)”.

Lubelski Wojewódzki
Konserwator Zabytków

dr Dariusz Kopciowski

Załączniki:

- 1) Kserokopia wniosku organizacji społecznej, tj. Stowarzyszenia „Bitwa pod Komarowem” z datą 28 grudnia 2023 r. o wszczęcie postępowania w trybie art. 31 § 1 pkt. 1 i pkt 2 K.p.a. postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków krajobrazu kulturowego (wraz z kompletem załączników).
- 2) Kserokopia wniosku właściciela nieruchomości na obszarze wnioskowanym o wpis, tj. Stowarzyszenia „Bitwa pod Komarowem”, z datą 28 grudnia 2023 r. o wszczęcie postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków krajobrazu kulturowego.
- 3) Kserokopia pisma Stowarzyszenia „Bitwa pod Komarowem” z datą 28 stycznia 2024 r. (uzupełnienie złożonego wniosku o wpis)
- 4) Kserokopia mapy ewidencji gruntów z datą 7 marca 2024 r., id. 032.01-3/208, obejmującej obszar objęty postępowaniem w sprawie wpisu do rejestru zabytków, położony w obrębach ewidencyjnych: Wolica Śniatycka (gm. Komarów Osada), Antoniówka komarowska (gm. Komarów Osada) oraz Kolonia Cześniki (gm. Sitno).
- 5) Kserokopia postanowienia LWKZ z 8 kwietnia 2024 r., znak: KD.5140.6.6.2024.
- 6) Kserokopia opracowania: T. Dudek, J. Czekaj, K. Głuchowski, H. Mącik, J. S. Tym, „Studium wartości historyczno-kulturowych obszaru „Pola Bitwy pod Komarowem 1920”, 2014 r.
- 7) Kserokopia opinii NID z 18 września 2020 r., znak: DSK.5111.13.2020.EP.
- 8) Kserokopia opinii NID z 28 grudnia 2020 r., DSK.5111.13.2020.EP.
- 9) „Ziemia Lubelska”, 1914, R. 9, nr 269 (czasopismo dostępne na stronie Biblioteki Cyfrowej WBP w Lublinie id.: oai:bc.wbp.lublin.pl:15392).

- 10) Kserokopia notatki służbowej WUOZ w Lublinie z 2 listopada 2022 r. dot. kwerendy archiwalnej w sprawie domniemanego cmentarza wojennego w miejscowości Wolica Śniatycka, gm. Komarów Osada (dz. 278).
- 11) E. Furlepa, „Zachowanie walorów krajobrazowych okolic Komarowa – ochrona tożsamości krajobrazu wiejskiego”, „Topiarius. Studia krajobrazowe”, 2017, t. 2.

Do wiadomości:

- 1) Strony postępowania – otrzymują pismo do wiadomości w drodze obwieszczenia zgodnie z art. 49a K.p.a., tj. w formie publicznego obwieszczenia (art. 49 §1 i §2 K.p.a.)
- 2) Delegatura WUOZ w Zamościu, ul. Staszica 29; 22-400 Zamość
- 3) a/a